A COVID-19 VILÁGJÁRVÁNY KIHÍVÁSAI ÉS KEZELÉSÜK REINTEGRÁCIÓRA GYAKOROLT HATÁSA

dr. Hezam Leila Melinda
PhD hallgató – Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Budapest, 2021. november 19.

I. A téma aktualitása

- **Veszélyeztetett** terület - fertőzés terjedését elősegítő tényezők

- **ENSZ Bűnmegelőzési Hivatala 2020.** - 122 ország, ~11M fogvatartott, 500e megbetegedés

- **WHO 2020.** - átlagnépességhez viszonyított rossz egészségi állapot → szociális, gazdasági hátrányok; társadalom marginális csoportjából

- **Járványügyi intézkedések mentális hatásai** – Olaszország, Anglia, Wales

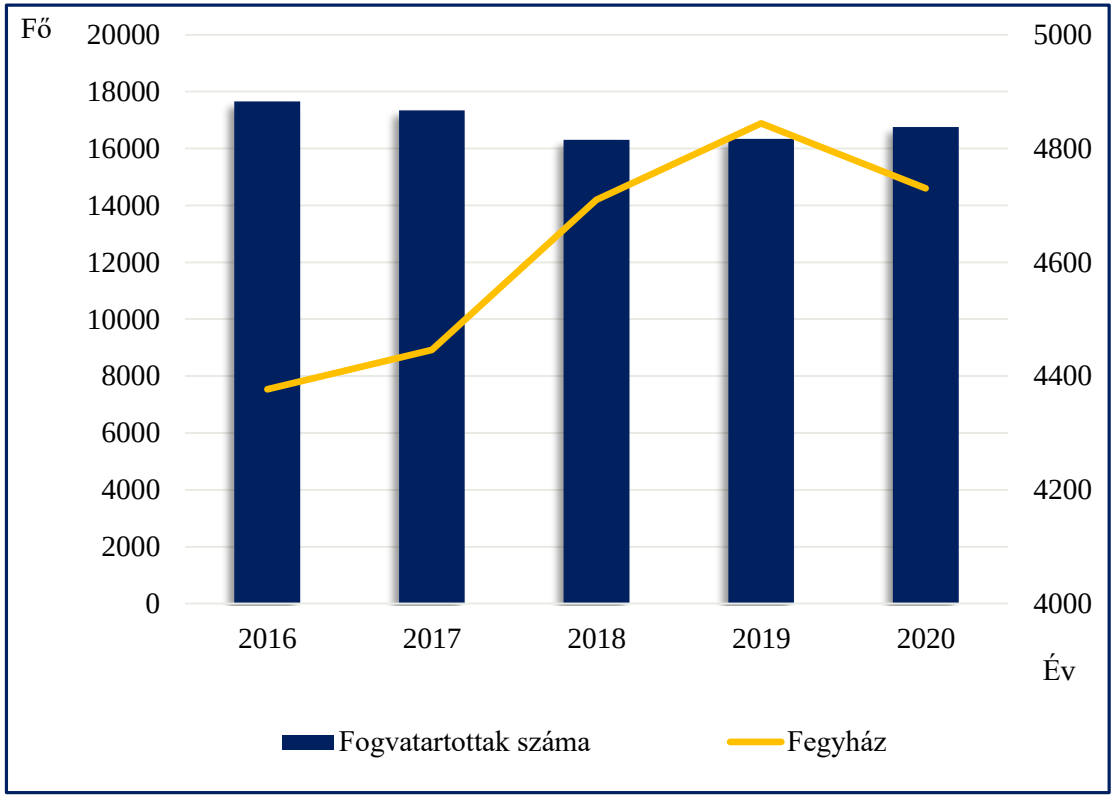

Forrás: BvOP, 2020. évi Évkönyv

II. Kihívások 1.

1) **Túlzsúfoltság** 2016: 127%; 2017: 124%; 2018: 113%; 2019: 110%; **2020: 96%**
2) **Fejlesztések, beruházások**
3) **Higiéniás feltételek**
4) **Rossz egészségügyi állapot**
   - Biológiai életkor > tényleges életkor

„…**dehumanizálja** és egyben **elszemélyteleníti** a fogvatartottakat éppúgy, mint a személyi állomány tagját. Azért különösen szomorú mindez, mert a kettejük között fennálló **kapcsolat minősége és hatékonysága alapozza meg a szakmai tevékenységünk sikerét,** melynek forgáspontjában a **reintegráció** áll, tehát a túlzsúfoltság végső soron **elnehezíti a szakmai környezetet és a szakmai munkát egyaránt**. „

III. Kihívások kezelése - nemzetközi kitekintés 1.

- WHO → fogvatartottak **mentális egészségére** negatív kihatással van;
- ENSZ → szabadságelvonás krízishelyzetben legvégső eszköz (különösen veszélyeztetett fogvatartottak + alacsony kockázatot jelentő rabok); londoni független szervezet, **szabadságelvonó ítéletek visszaszorítása**

Gyakorlat:

- Svédország: többlet telefonálás ingyenes belföldi, féláru nemzetközi telefonhívásokkal

- Olo.: videóhívások „korlátozott" kiterjesztésével; zavargások több intézetben

- Görögország: e-látogatások kiterjesztése 6-ról 11 bv.-re (össz.34 db)

- Szlovákia: videólátogatások bevezetése (20 perc/hó; fiatalkorúak esetében 20 perc/hét)

….

IV. BvOP intézkedések – egészségügy

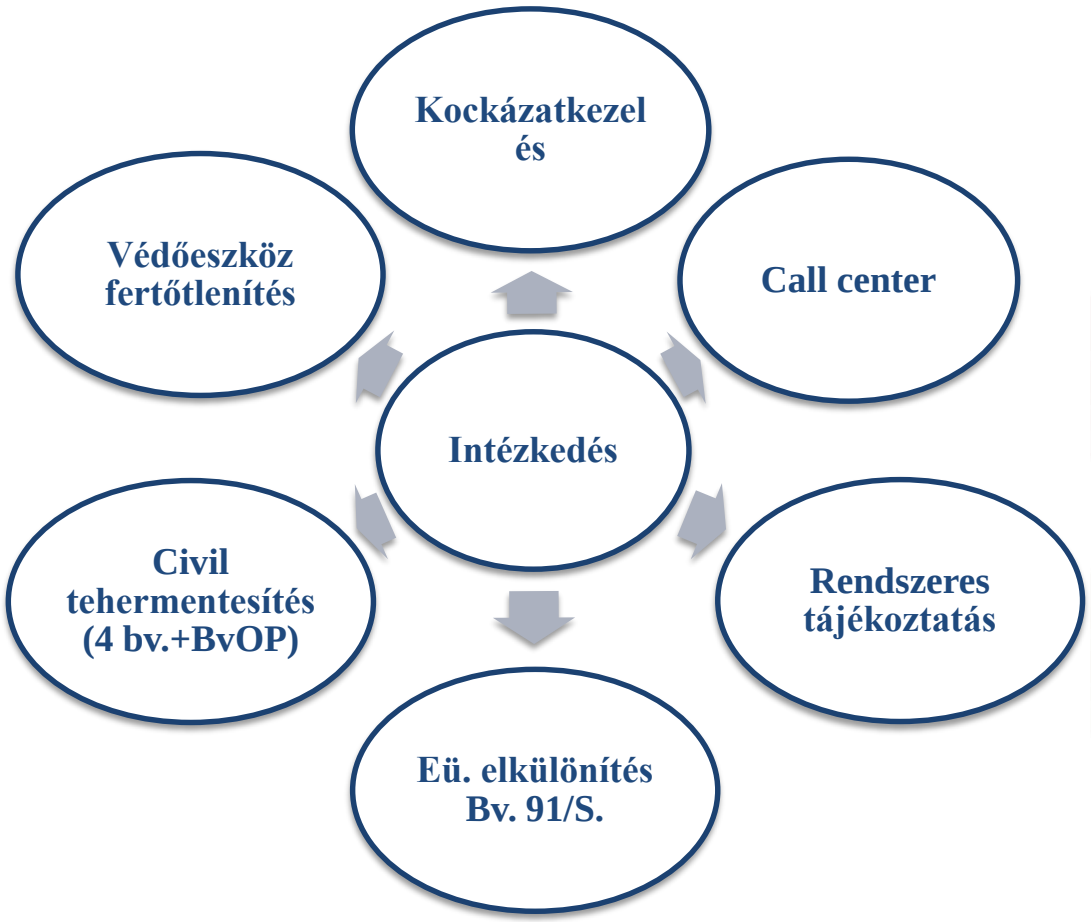

Lehetséges, de nem valószínű
- Elenyésző kockázat
- Pl. raktár, tároló, pince
- Napi 2x

Lehetséges, és valószínűsíthető
- Kismértékű kockázat
- Pl. lift, folyosók, közlekedők
- Napi 3x

Bizonyosan bekövetkező
- Magas kockázat
- Pl. iroda, tárgyalóhelyiségek, orvosi rendelő
- Napi 4x

IV. BvOP intézkedések – technika

- Kiskunhalasi Mobil Járványkórház létesítése (36 kórterem) **+150 fő**

- Bv. Egészségügyi Központ, Berettyóújfalu 2 telephellyel – Tököl; Algyő-Nagyfa (Bv. Központi Kórház helyébe; 67 kórterem; 9 Mrd Ft) **+194 fő**

- Börtönszárnyak: 10 helyszínen (*Állampuszta, Pálhalma, Sopronkőhida és Szeged +110-110, Tököl +220, Baracska és Veszprém +330-330, Kiskunhalas és Tiszalök +440-440, Miskolc +550 fogvatartott elhelyezésére alkalmasak)* **+ 2750 fő**

IV. BvOP intézkedések – kapcsolattartás

- Hatásai
- Minnesota 2020.
- 2021. november - Operatív Törzs javaslatára a látogatófogadás szünetel;
- **De! <u>Skype-használat</u>; + <u>telefonálás</u>**
  - ✓ Skype **felhasználási útmutató**
  - ✓ **letéti pénzzel nem rendelkező** fogvatartottaknak kérelmükre havi **3x5 perc** díjmentes telefonálást,
  - ✓ **pénzzel rendelkezőknek <u>többlet</u> 15 perc**
- Havonta többször is fogadhattak és küldhettek **<u>csomagot</u>**
- Kérelemre havonta két darab webshop-felületen rendelt csomag küldésére is lehetőség van.

IV. BvOP intézkedések - oktatás, munkavállalás, egyéb

- Digitális oktatás - általános i.; közép- és felsőfokú tanulmányok
- szakmaképzések elméleti képzés digitális, a gyakorlati rész személyes jelenlét útján
- Munkavállalás –garanciális elemek

TANÉV	Általános iskola	Közép-iskola	Szak-képzés	Felsőfok	ÖSSZESEN
2015/2016	1 016	967	1 156	56	3 195
2016/2017	909	1 218	770	43	2 940
2017/2018	821	1 252	828	42	2 943
2018/2019	831	1 193	969	29	3 022
2019/2020	856	1 242	1 024	24	3 146
2020/2021	1 079	1 517	1 017	5	3 618

Forrás: BvOP, 2020. évi Évkönyv

Forrás: BvOP, 2020. évi Évkönyv

V. Kutatási eredmények

1. **BVOP** rendelkezésre álló kapcsolattartási adatok

2. Központi Kivizsgáló és Módszertani Intézet (**KKMI**) kérdőíves felmérés - 522 kérdőív, ország összes bv.

- 80% férfi

- 43% börtön

- rezsimfokozat túlnyomórészt (70%-ban) általános fokozatban töltik büntetésüket, >10% szigorúbb rezsim

V. Kutatási eredmények 1.

Időszak	Gyakoriság	Időtartam	Igénybe veheti
2017. 07 .10. - 2020. 04. 21	Heti 1x	10 perc	Enyhébb rezsimben
2020. 04. 21. - 2020. 08.02.	Heti 1x	15-60 perc	Rezsimszabályoktól függetlenül
2020. 08. 02. - 2020. 11 01	Heti 2x	15-60 perc	Rezsimszabályoktól függetlenül
2020. 11. 01. - 2021. 03 05	Heti 2x	30-60 perc	Rezsimszabályoktól függetlenül
2021. 03. 05. - visszavonásig	**Heti 2x**	**45-120 perc**	**Rezsimszabályoktól függetlenül**

Forrás: Az internet alapú Skype-telefonálás fokozatos bevezetése, Forgách Judit Börtönügyi Szemle, 2021/1.

V. Kutatási eredmények 2.

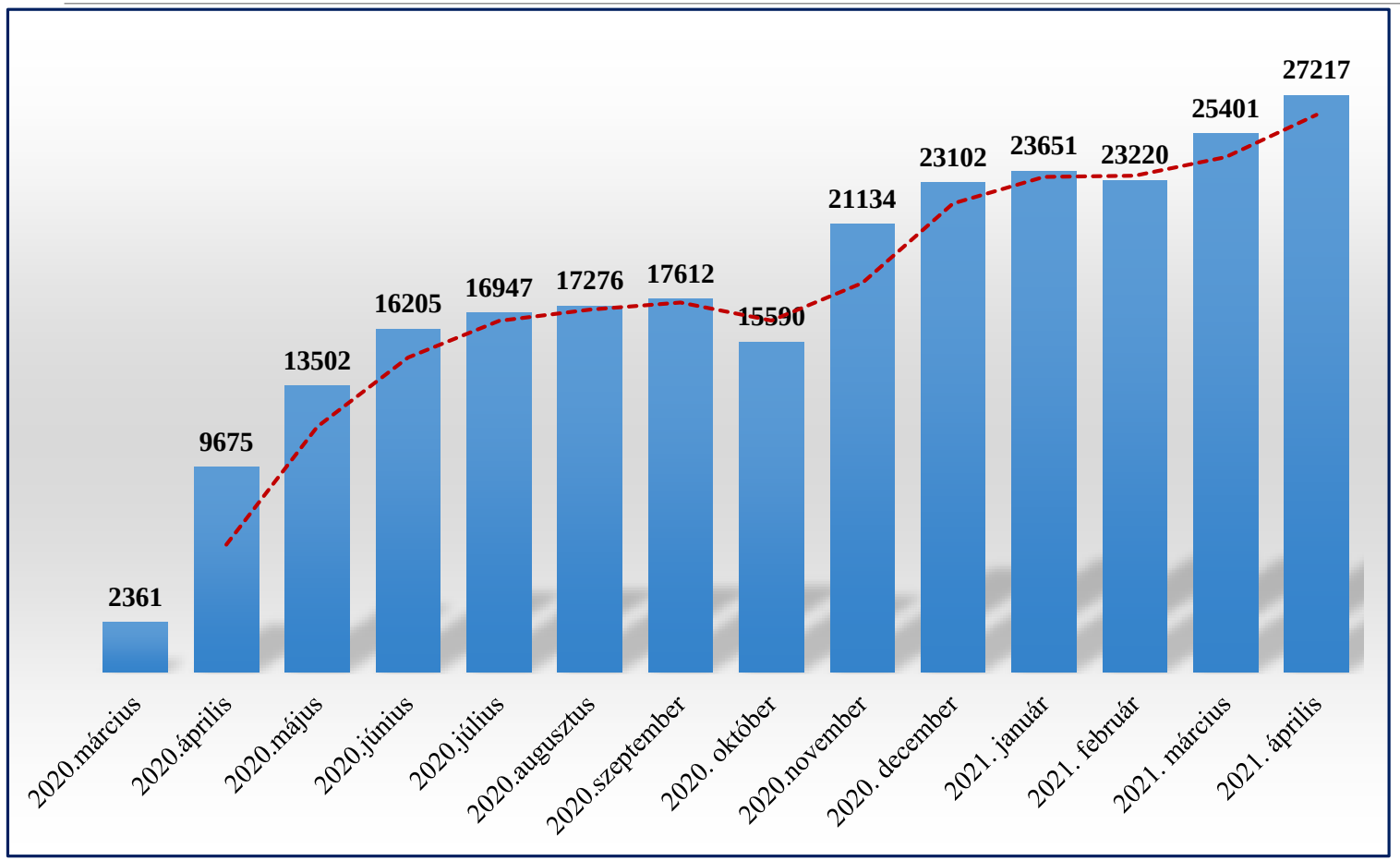

Skype hívások száma

2020. március: 1200 fő
2020. december: 8800 fő
2021. április: 9000 fő

7% →51%

Forrás: BVOP Fogvatartási Ügyek Szolgálata, Hinkel Tamás – Molitórisz Roland: A büntetés-végrehajtási szervezet covid–19 humánjárvány elleni védekezésének bemutatása, in. Belügyi Szemle 2021/5.

V. Kutatási eredmények 3.

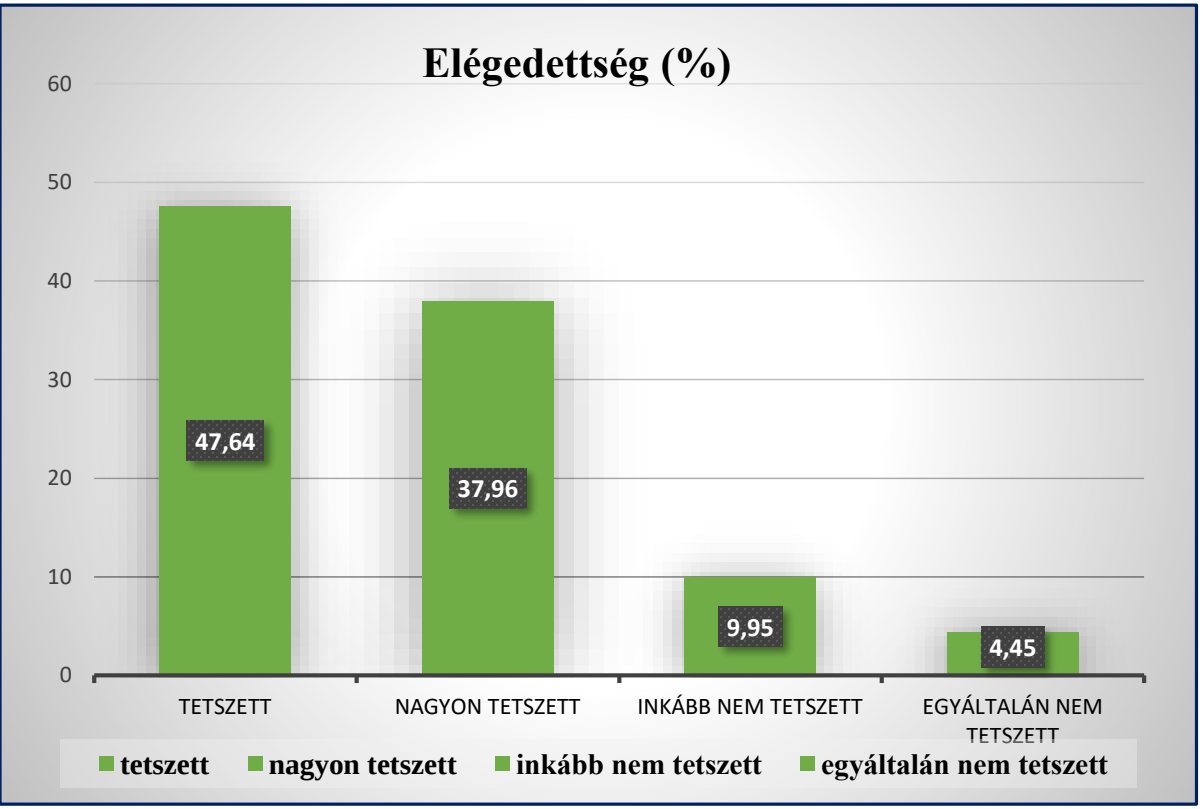

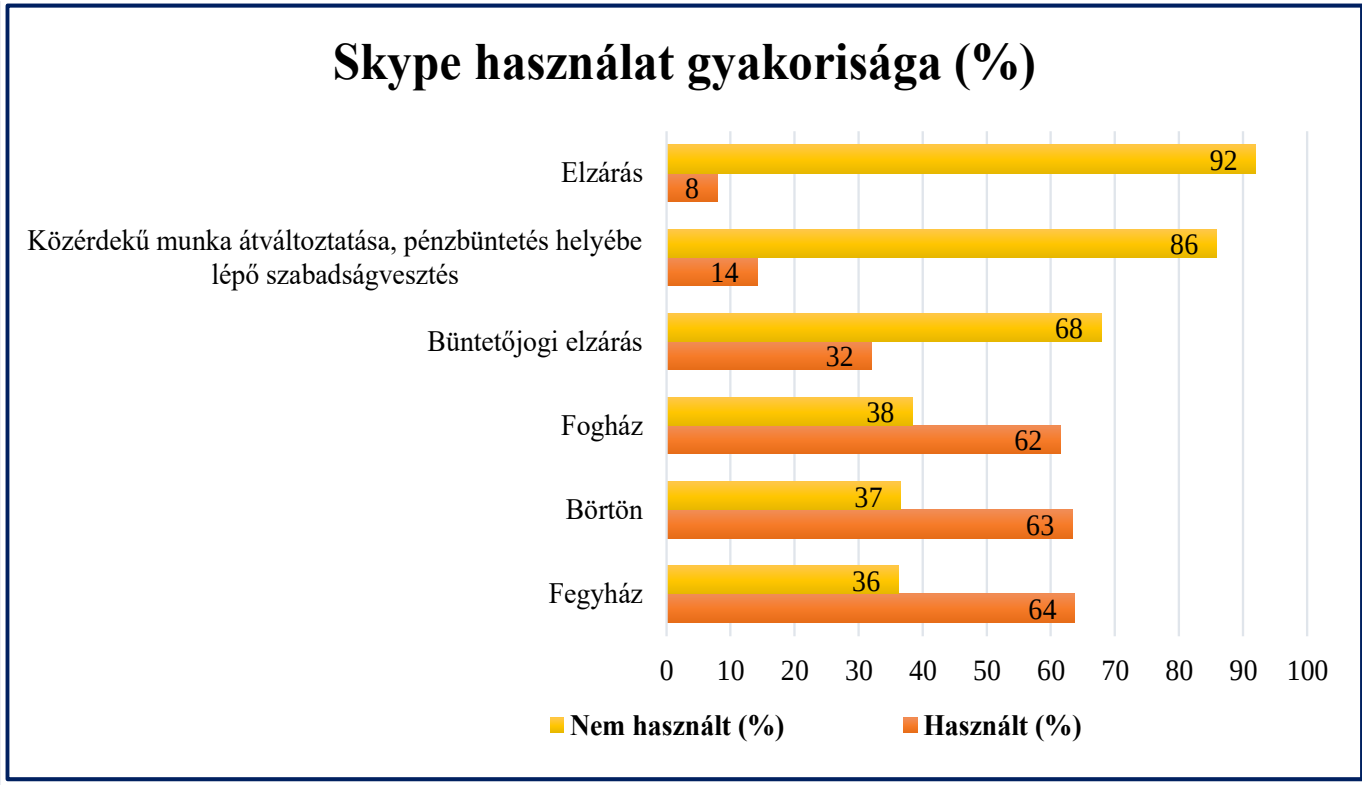

Forrás: Somogyvári Mihály: A koronavírus hatása a fogvatartotti kapcsolattartásra – Kihívások és szervezeti válaszok. A fogvatartotti videóhívások alkalmazásának empirikus vizsgálata, in. Belügyi Szemle 2021/5.

V. Kutatási eredmények 4.

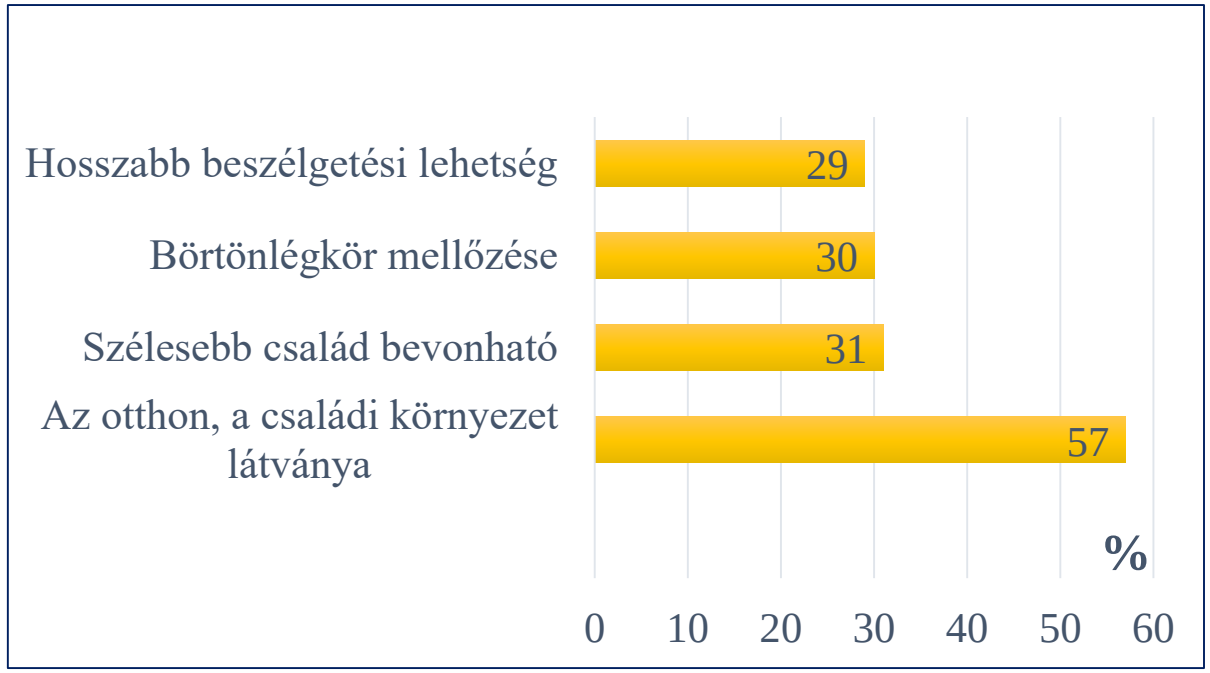

Kapcsolatok minőségére ható tényezők

Forrás: Somogyvári Mihály: A koronavírus hatása a fogvatartotti kapcsolattartásra – Kihívások és szervezeti válaszok. A fogvatartotti videóhívások alkalmazásának empirikus vizsgálata, in. Belügyi Szemle 2021/5.

Attitűdvizsgálat

	Egyetért-e az alábbi állításokkal? (%	Igen	Nem
1.	A látogatások a családtól időt és pénzt vonnak el, ezzel szemen a Skype egyszerűbb, olcsóbb és megadja a viszontlátás örömét. R+	59,5	40,5
4.	A Skype-on zajló kapcsolattartás túl személytelen. R-	49,7	50,3
5.	Jó, hogy a gyerekeket nem kell behozni a bv. intézetbe, hogy láthassam őket. R+	49,2	50,8
6.	A családomban nincs mindenkinek internet elérhetősége, korlátozott a kapcsolattartás lehetősége. R-	30,9	69,1

V. Kutatási eredmények 5.

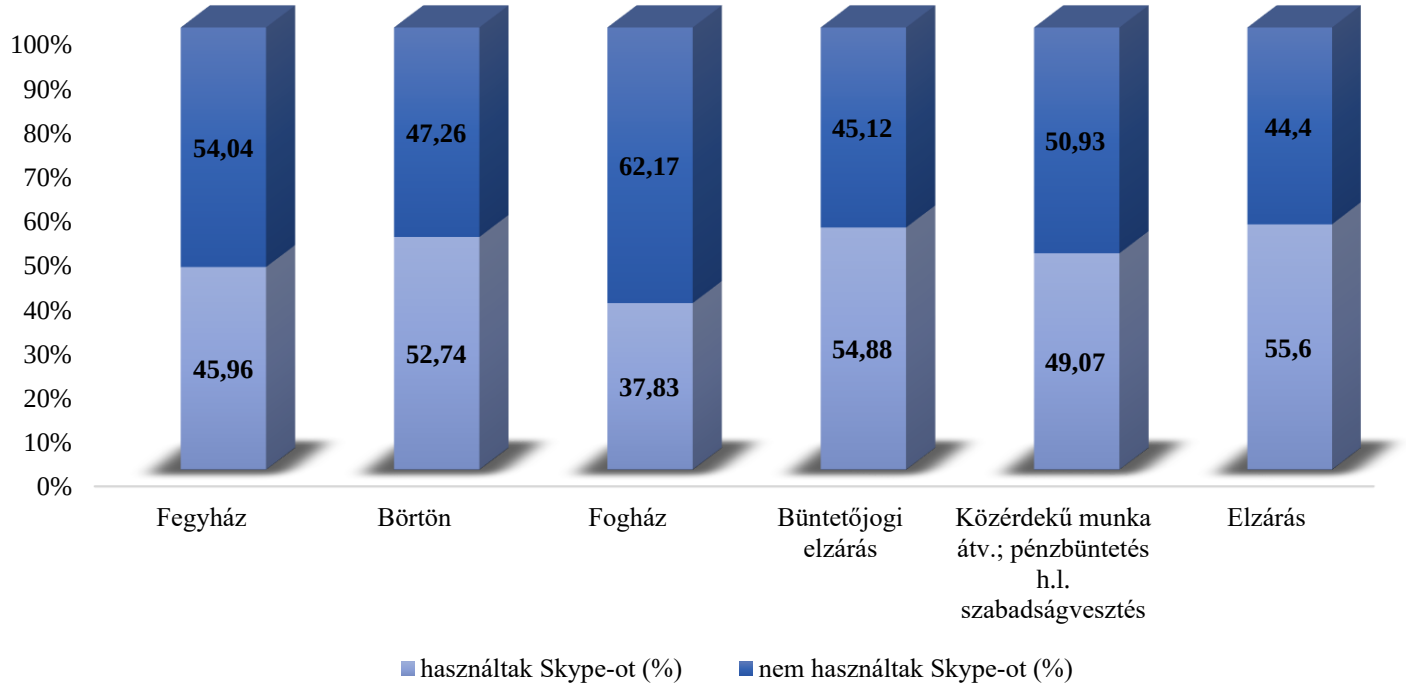

2020. január – 2020. március között nem volt családi kapcsolattartásuk, azt követően…

És akiknek volt:
35% javult;
55% nem változott;
10% romlott;

Kb. 70% élne vele a jövőben is, de!

Forrás: Somogyvári Mihály: A koronavírus hatása a fogvatartotti kapcsolattartásra – Kihívások és szervezeti válaszok. A fogvatartotti videóhívások alkalmazásának empirikus vizsgálata, in. Börtönügyi Szemle, 2021/5., 2021. márciusi adatok alapján

VI. Következtetések, javaslatok

- A fertőzés terjedésének megakadályozása rendkívüli kihívás elő állította az államokat.
- A járványügyi érdek bizonyos fogvatartotti jogosultságok ideiglenes felfüggesztését is eredményezték.
- Ráirányította a figyelmet a túlzsúfoltságot okozó szankciók túlzó alkalmazása elleni fellépés szükségességét.
- Best practice…

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

A COVID-19 VILÁGJÁRVÁNY KIHÍVÁSAI ÉS KEZELÉSÜK REINTEGRÁCIÓRA GYAKOROLT HATÁSA

Készítette**:** **dr. Hezam Leila Melinda**, PhD hallgató